

12/11/97

Lm

„Alleen wanneer een mens denkt is een mens mens“ weet je nu? Deze stelling werd reponen door de protagonist in het stuk „De Toneel spelen“ van Thomas Bernhard. Appel Theater. IS denken een actieve of een passieve bezigheid? Schakers worden moe en zijn soms uitpepeld en maken dan fouten die men niet van ze verwacht. De dafelijke absorptie van kennis (leren noemen we dat) is ook beperkt. Ik neem dat het denkproces waarbij nieuwe inzichten worden verworven of liever waarbij peetreft worden nieuwe inzichten te verwerven, gelijkgesteld kan worden met een inspannende lichamelijke activiteit. Daarentegen is „het herinneren“ ook een hersenactiviteit en, in mijn visie, een onvermoeibare bezigheid. Ieder passend moment van de dag roep ik ~~te~~ zonder inspanning, een door mij als bijzonder moment ervaren herinnering uit het verleden op. Vele van die herinneringen betreffen zeer seksuele ervaringen (laatst las ik dat de ervaring een compositie is van een sexualiteit + denken) met als gevolg dat ik een heel seksueel mens moet zijn als het zo is. dat je bent wat je je herinnert. Alleen nu een herinnering van een gebeurtenis die binnen de afge-

lopen 7 dagen plaatsvond. Ik neem aan dat
die herinnering nog in het korte pechen ver-
toeft. Wat of anders gezegd, welke kwaliteit
is bepalend dat straks deze herinnering wordt
opgelopen in het lange pechen? Lijkt er aan
de overgang van het korte - naar het lange pechen
een actieve wilskuiting ten grondslag? Alle
routine matige en triviale ^{activiteiten} ~~verfelen~~ we spontaan.
Ik deed wel eens „de proef op de som“ van deze
stelling door b.v. op een woensdag aan iemand
op het kantoor te vragen: wat deed je ^{lijkenlijk} ~~op de~~
woensdag een week geleden? Men bleef het ant-
woord schuldig op deze vraag. Dan was de tijd
tussen hun vingers door geslipt; verloren.

Emoties zijn de kapstokken van de herinner-
ingen. Emoties waarover je na afloop zegt: „Il
y a des fois ou l'on trouve pas des mots
pour dire merre“, die wil ik mij herinneren.
Nu ik toch op de „franse“ tour ben, ik zou voor
je de maxime van La Rochefoucauld schrijven:
„Nous ne trouvons guère de pens de bon
sens que ceux qui sont de notre avis“
De Nederlandse vertaling zou kunnen luiden:
Het is moeilijk om bescheiden te blijven als je
zo goed bent als ik.

De allerbelangrijkste drijfveer in ³is mensens
leven is zelfbehoud. Omdat zelfbehoud in stand
te houden, moet de mens een groot aantal
rationele beslissingen maken en gevoelens afwe-
pensen doen als wel offers brengen. (Abraham
die bereid is om zijn zoon Isaak te offeren)

De „mix“ van verstand en gevoel in de besluit-
vorming hangt van de omstandigheden af. Zelfbe-
houd ziet op de beheersbaarheid van de situatie
waarin je je bevindt en op de beheersbaarheid van
de directe toekomst. Het terugdringen van onzeker-
heid is een aspect van Beheersbaarheid. Als je
„uncertain â€”“ ervaart hebt, dan zou je je wel
meer minder zorgen voor de toekomst willen
maken. Onze ouders, denken we, waren toch
in deze zorgen vrij na hun vijftigste. Is dat
zo? Of velden ze de zorgen niet metous?

Maar jullie zitten nu wel in je deureste perio-
de. Twee studerende kinderen onderhouden
is een ware financiële opgave. Ik heb perept.

Ach, een als een jas om jou pepoten atelier
waar je je schuif voelt. Mijn verhaal
wordt een toing: Je bent een groot schilder
en jij hebt het gemaakt. De wereld moet
alleen mag de ogen openen. Leren kijken
is een kunst. Lb m j t y Fe

Er is tijd nodig om gelukkig te zijn. Veel tijd. Ook het geluk is een lange oefening in geduld. En in bijna alle gevallen gebruiken we ons leven om geld te verdienen, terwijl we eigenlijk door middel van geld tijd zouden moeten verdienen.

De gelukkige dood, Albert Camus

men moet echt willen om tijd te reserveren om een ander gelukkig te maken. Men kan alleen een ander gelukkig maken als men de macht heeft om die ander gelukkig te maken. Het is een lange oefening in geduld en na heel veel tijd kan men die macht verwerven. Er zijn vele niveaus van geluk.

Hoever Tijden en Macht kunnen we in ons leven aanwenden, naast de tijd die nodig is om het zelfbehand in stand te houden (werken, Chores etc.), om anderen gelukkig te maken? Wat maakt gelukkig? Kennis die je door inspanning verworven hebt. Vriendschap die je door inspanning behouden hebt. Vergroting van inzicht. Het is door inspanning verkregen het is doordat het verworvene zich vernieuwt en er prentverleppende ideeën ontstaan. En, "last but not least" Een ander gelukkig maken door jawwareden, maakt gelukkig. Oh, nog éénje: Sharing: de gedeelde ervaring met een One Soul maakt gelukkig. Deren brief schrijven maakt gelukkig. & is maar dat is het wel iet. 4 Fe.